

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator skrawarek drewna (817205)

Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator skrawarek drewna (817205)

Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator skrawarek drewna (817205)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [918]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce autorskie wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	4
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie i konserwowanie skrawarek drewna	9
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator skrawarek drewna 817205

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Operator obrabiarek skrawających drewno.
- Pracownik do skrawania drewna.
- Skrawacz drewna.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8172 Wood processing plant operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Michał Balicki – Metalodlew SA, Kraków.
- Cezary Dziubek – RO.SA. - Hale Sp. z o.o., Radom.
- Teresa Jaszczuk – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji-PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji-PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji-PIB, Radom.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji-PIB, Radom.

Recenzenci:

- Edukacja i Kształcenie Zawodowe. EKZ. Norbert Fleischer, Olsztyn.
- Paweł Przystalski – DOLMEB Sp. z o.o., Świdnica.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Urszula Przystalska – Stowarzyszenie Technologów Drewna, Poznań.
- Jolanta Skoczylas – Izba Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości, Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator skrawarek drewna przygotowuje, obsługuje i konserwuje obrabiarki do skrawania dzielącego drewna oraz sprawdza jakość drewna przygotowanego do skrawania.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator skrawarek⁵ drewna dokonuje kontroli jakości surowca drzewnego pod względem przeprowadzonej obróbki hydrotermicznej oraz pozostawienia na powierzchni drewna śladów po metalach, przygotowuje maszyny i urządzenia do wykonywania procesów skrawania drewna. Skrawa drewno obwodowo, mimośrodowo lub płasko na różnego typu obrabiarkach skrawających w celu pozyskania okleiny³, łuszczki¹, obłogów², wełny drzewnej i wiórów do produkcji płyt wiórowych. Transportuje wytworzony materiał przy użyciu wózków ręcznych, elektrycznych lub spalinowych.

Pracownika w tym zawodzie również czyści i konserwuje skrawarki drewna. Do czynności wykonywanych przez operatora skrawarek drewna należy również przycinanie arkuszy okleiny do uzyskania pożądanego formatu i składanie ich.

Sposoby wykonywania pracy

Praca **operatora skrawarek drewna** polega m.in. na:

- zapewnieniu warunków bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska na stanowisku pracy,
- sprawdzaniu stanu technicznego skrawarek drewna,
- przygotowaniu skrawarek drewna do pracy i obsłudze ich zgodnie z instrukcjami technologicznymi lub instrukcjami obsługi maszyn,
- wykonywaniu czyszczenia i konserwacji skrawarek drewna,
- kontrolowaniu jakości wykonanych robót,
- prowadzeniu dokumentacji wykonanych prac.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca **operatora skrawarek drewna** może być wykonywana w halach produkcyjnych zakładów przemysłu drzewnego. Pomieszczenia te są z reguły sztucznie oświetlone i niezależnie od pory roku panują w nich (co do zasady) stabilne warunki klimatyczne.

W halach produkcyjnych, gdzie pracuje operator skrawarek drewna panuje hałas oraz odczuwane jest zapylenie pyłem drzewnym. Praca jest wykonywana głównie w pozycji stojącej, ale występują również pozycje wymuszone związane z przemieszczaniem materiałów.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator skrawarek drewna w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- skrawarki pionowe, poziome i obwodowe,
- pilarki tarczowe,
- pilarki taśmowe,
- wyrzynarki⁸,
- szlifierki⁷,
- wózki transportowe,
- wilgotnościomierze,
- wysokościomierze,
- taśmy miernicze,
- kątomierze,
- dalmierze.

Organizacja pracy

Operator skrawarek drewna w zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby zatrudnionych w przedsiębiorstwie pracowników może pracować indywidualnie lub w zespole kilkuosobowym pod nadzorem brygadzysty.

Osoby w tym zawodzie zwykle pracują w systemie jedno- lub dwuzmianowym, w stałych godzinach pracy (w wymiarze 8 godzin dziennie).

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator skrawarek drewna w trakcie wykonywania pracy narażony jest m.in. na zagrożenia:

- mechaniczne (bezpośredni kontakt rąk operatora z wirującym narzędziem, odrzut obrabianego materiału, pochwycenie i wciągnięcie lub wplątanie części ciała w ruchome elementy maszyn, urazy oczu i skóry, skaleczenia ostrymi narzędziami, porażenie prądem, stłuczenia, poślizgnięcia, potknięcia),
- fizyczne (hałas, pył drzewny, przeciągi, brak odpowiedniego oświetlenia stanowiska pracy),
- psychofizyczne (wymuszona pozycja ciała podczas pracy, nadmierny wysiłek podczas ręcznego transportu, stres, lęk przed urazem).

Do występujących w tym zawodzie chorób można zaliczyć m.in.:

- choroby układu mięśniowo-szkieletowego,
- choroby reumatyczne,
- ostre reakcje alergiczne,
- choroby dróg oddechowych (pylica),
- choroby narządu słuchu.

Szczególnie ważne jest planowanie i organizowanie pracy operatora skrawarek drewna zgodnie z:

- zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zasadami przeciwpożarowymi,
- zasadami ochrony środowiska,
- zasadami ergonomii.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator skrawarek drewna** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu mięśniowo,
- sprawność układu krążenia,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- rozróżnianie barw,
- spostrzegawczość,
- zręczność rąk i palców,
- czucie dotykowe,
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności

- gotowość do pracy w zmiennych warunkach atmosferycznych,
- wytrzymałość na długotrwały wysiłek,
- uzdolnienia techniczne,
- wyobrażenia przestrzenna,
- zdolność koncentracji i podzielność uwagi,
- współdziałanie i współpraca w zespole (w grupie);

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- samokontrola,
- gotowość do współdziałania,
- gotowość do pracy indywidualnej,
- rzetelność i dokładność,
- odporność emocjonalna,
- dbałość o czystość i porządek,
- dbałość o jakość pracy,
- zainteresowania techniczne,
- wytrzymałość na długotrwały wysiłek fizyczny.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **operator skrawarek drewna** wymagana jest ogólna wydolność fizyczna, sprawność narządu słuchu i wzroku, sprawność układu kostno-stawowego, sprawność narządów równowagi

i układu oddechowego. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu operator skrawarek drewna są m.in.:

- zaburzenia równowagi,
- choroby skóry,
- alergie,
- choroby układu oddechowego,
- wady wzroku i słuchu niepoddające się korekcji,
- choroby ograniczające sprawność ruchową,
- zawroty głowy,
- epilepsja,
- niektóre choroby psychiczne.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **operator skrawarek drewna** preferowane jest wykształcenie zawodowe na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) np. w zawodzie pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej lub stolarz.

Alternatywne wykształcenie można uzyskać na drodze rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodzie pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej lub stolarz.

Pracę w zawodzie operator skrawarek drewna może wykonywać również osoba, która:

- została przyuczona do zawodu,
- uzyskała doświadczenie w trakcie pracy,
- odbyła szkolenie zorganizowane w firmie specjalizującej się w obróbce drewna, w wyspecjalizowanym ośrodku szkoleniowym.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operator skrawarek drewna** ułatwia:

- posiadanie dyplomu potwierdzającego pełne kwalifikacje w zawodzie mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej lub stolarz, uzyskanego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową MG.04 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego, wyodrębnioną w zawodzie mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową AU.15 Wytwarzanie wyrobów stolarskich, wyodrębnioną w zawodzie stolarz,
- świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski w zawodach pokrewnych: mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej lub stolarz, uzyskane po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,

- posiadanie certyfikatów i świadectw potwierdzających udział w szkoleniach w zakresie budowy, diagnostyki, obsługi i naprawy maszyn wykorzystywanych w pracy zakładów z branży drzewnej.

Dodatkowym atutem przy zatrudnieniu operator skrawarek drewna może być między innymi posiadanie suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego).

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Nowo zatrudniony pracownik bez doświadczenia w zawodzie **operator skrawarek drewna** zaczyna pracę zwykle jako pomocnik operatora. Następnie może awansować na stanowisko samodzielnego operatora skrawarek drewna, brygadzysty, mistrza produkcji oraz kierownika – warunkiem jest podnoszenie wykształcenia oraz zdobywanie doświadczenia zawodowego.

Możliwość dalszego rozwoju zawodowego można uzyskać poprzez:

- zdobycie średniego wykształcenia i tytułu technika (np. w zawodzie pokrewnym technik technologii drewna),
- zdanie egzaminu dojrzałości i ukończenie wyższej uczelni (o profilu np. mechanicznym lub technologii drewna),
- założenie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej,
- uczestniczenie w specjalistycznych kursach i szkoleniach z zakresu budowy, diagnostyki, obsługi i naprawy maszyn wykorzystywanych w pracy zakładów z branży drzewnej,
- rozszerzenie swoich kompetencji zawodowych poprzez podejmowanie kształcenia i/lub szkolenia w zawodach pokrewnych,
- uczestniczenie w szkoleniach branżowych⁶.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator skrawarek drewna** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Osoba wykonująca zawód operator skrawarek drewna może potwierdzić niektóre swoje kompetencje, kończąc kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji: MG.04 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego, ujętej w podstawie programowej dla zawodu mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej lub AU.15 Wytwarzanie wyrobów stolarskich, ujętej w podstawie programowej dla zawodu stolarz, zdając egzamin przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie operator skrawarek drewna oferuje system rzemieślniczego przygotowania zawodowego, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodach pokrewnych: mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej lub stolarz. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator skrawarek drewna** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik technologii drewna ^S	311922
Stolarz ^S	752205
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	817201
Operator strugarek i frezarek do drewna	817207
Operator urządzeń do końcowej obróbki płyt	817208
Mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej ^S	817212

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator skrawarek drewna** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie materiału, maszyn i urządzeń do wykonywania procesów skrawania dzielącego drewna⁴.
- Z2 Obsługiwanie skrawarek drewna oraz nadzorowanie ich pracy.
- Z3 Czyszczenie i konserwowanie skrawarek drewna.
- Z4 Ocenianie stanu technicznego skrawarek drewna oraz zgłaszanie problemów w zakresie przeglądów, konserwacji i napraw.
- Z5 Kontrolowanie i dokumentowanie jakości wykonanej pracy.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie i konserwowanie skrawarek drewna

Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie i konserwowanie skrawarek drewna obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4 i Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie materiału, maszyn i urządzeń do wykonywania procesów skrawania dzielącego drewna	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy przygotowywaniu materiałów, maszyn i urządzeń do wykonywania procesów skrawania drewna; - Zasady dostosowania stanowiska pracy do wielkości oraz stopnia skomplikowania skrawania; - Gatunki i jakość drewna przeznaczonego do skrawania; - Dokumentację technologiczną procesu skrawania; - Zasadę działania urządzeń transportowych oraz ich osprzętu; - Dokumentację techniczną przebiegu procesu	- Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska, ergonomii podczas organizowania stanowiska pracy; - Dobierać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej stosowane podczas realizacji procesu skrawania drewna; - Rozróżniać gatunki drewna przeznaczone do skrawania; - Oceniać jakość drewna przeznaczonego do skrawania; - Czytać i interpretować zapisy dokumentacji technologicznej procesu skrawania; - Ustalać sposoby skrawania w zależności od oczekiwanego rysunku drewna; - Segregować, gromadzić, magazynować

skrawania realizowanego na stanowisku pracy; • Zasady segregacji, gromadzenia, magazynowania i przekazywania do utylizacji odpadów i surowców wtórnych.	i przekazywać do utylizacji odpady i surowce wtórne.
--	---

Z2 Obsługiwanie skrawarek drewna oraz nadzorowanie ich pracy

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy obsłudze maszyn i urządzeń do obróbki drewna; • Rodzaje skrawarek; • Instrukcje obsługi używanych skrawarek drewna; • Elementy sterujące maszyn skrawających; • Podajniki, na które jest nakładany materiał do skrawania drewna; • Operacje mocowania drewna; • Zasady odbierania gotowych wyrobów z urządzenia wyjściowego; • Procedury sprawdzania i regulacji pracy maszyn skrawających; • Poziom materiałów eksploatacyjnych i sygnały o ich braku; • Części i materiały eksploatacyjne procesu skrawania drewna.	• Stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy obsłudze maszyn i urządzeń do obróbki drewna; • Rozróżniać rodzaje skrawarek drewna; • Obsługiwać skrawarki drewna zgodnie z instrukcją obsługi; • Ustawiać lub programować operacje, które mają być wykonywane przy użyciu konkretnej maszyny skrawającej; • Ustawiać parametry wejściowe maszyn skrawających stosownie do parametrów obrabianego materiału; • Nakładać materiał do obróbki na odpowiedni podajnik wejściowy lub na stół roboczy maszyny skrawającej; • Dokładać materiały do obróbki skrawającej do odpowiednich podajników; • Odbierać gotowe wyroby z urządzenia wyjściowego; • Sprawdzać i oceniać poprawność pracy maszyn skrawających; • Kontrolować poziom materiałów eksploatacyjnych i uzupełniać je, gdy się skończą w trakcie wykonywania zadania; • Wymieniać i ustawiać zużyte części i narzędzia, np. noże.

Z3 Czyszczenie i konserwowanie skrawarek drewna

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy czyszczeniu i konserwacji maszyn skrawających; • Zasady czyszczenia maszyn i urządzeń skrawających; • Zasady usuwania z maszyny skrawającej odpadów powstałych podczas pracy; • Zasady utylizacji materiałów eksploatacyjnych powstałych podczas pracy maszyn; • Harmonogram okresowych konserwacji maszyn i urządzeń skrawających; • Procedury konserwacji maszyn skrawających po skończeniu zadania, na koniec dnia roboczego i okresowe;	• Stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy czyszczeniu i konserwacji maszyn skrawających drewna; • Dokonywać czyszczenia maszyn i urządzeń skrawających; • Usuwać i przekazywać do utylizacji materiały eksploatacyjne, które nie mogą pozostać w maszynach skrawających po jej wyłączeniu i odpowiednio czyścić zasobniki na te materiały; • Ustalać harmonogram konserwacji maszyn i urządzeń skrawających; Konserwować maszyny skrawające stosując odpowiednie procedury, narzędzia i środki

Procedury sprawdzania i regulacji pracy maszyn skrawających po konserwacji.	czyszczące; Dokonywać regulacji i sprawdzenia poprawności działania maszyn skrawających po konserwacji.
---	--

Z4 Ocenianie stanu technicznego skrawarek drewna oraz zgłaszanie problemów w zakresie przeglądów, konserwacji i napraw

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady wykonywania przez serwis przeglądów okresowych maszyn skrawających drewno; - Instrukcje i specyfikacje maszyn skrawających drewno; - Objawy nieprawidłowego działania maszyn skrawających drewno.	- Oceniać pracę skrawarek drewna pod kątem bezpieczeństwa pracy; - Przygotowywać skrawarki drewna do przeglądu przez serwis; - Udzielać pracownikowi serwisu informacji koniecznych do przeprowadzenia przeglądu i naprawy skrawarki drewna; - Oceniać, czy awaria bądź usterka maszyny może być usunięta przez operatora, czy należy wezwać serwis; - Rozpoznawać awarię skrawarki drewna oraz dokonywać jej zgłoszenia, podając występujące objawy.

Z5 Kontrolowanie i dokumentowanie jakości wykonanej pracy

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska, ergonomii obowiązujące podczas kontrolowania produktów skrawania drewna; - Cele kontroli jakości wykonania produktów skrawania drewna; - Metody kontroli jakości; - Rodzaje i sposoby wykorzystania, konserwowania i przechowywania narzędzi i przyrządów pomiarowych do kontroli; - Instrukcje oraz procedury wykonania kontroli jakości produktów skrawania drewna.	- Stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz ergonomii, podczas kontrolowania produktów skrawania drewna; - Kontrolować jakość produktów skrawania drewna zgodnie z zasadami klasyfikacji jakościowej i wymiarowej materiałów skrawanych; - Wykonać pomiary niezbędne do dokonania kontroli jakości produktów skrawania drewna; - Wypełnić dokumentację kontroli jakości; - Użytkować, konserwować i przechowywać narzędzia i urządzenia pomiarowe stosowane podczas kontroli.

3.3. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **operator skrawarek drewna** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

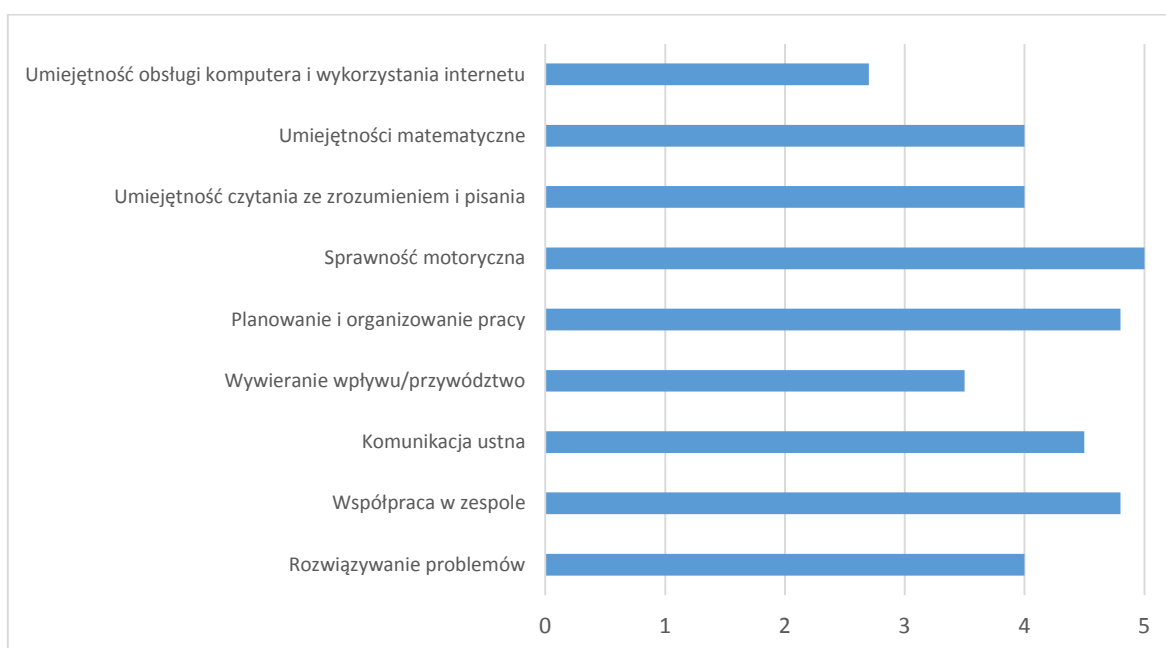
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań (bezpieczeństwo i zdrowie ludzi) oraz powierzone maszyny i narzędzia wykorzystywane na stanowisku pracy operatora skrawarek drewna.
- Wykonywania pracy częściowo samodzielnie i podejmowania współpracy podczas realizacji procesu obróbki drewna.
- Ocenianie zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań zabezpieczających przed skutkami występujących zagrożeń w środowisku pracy operatora skrawarek drewna.

- Podnoszenia kompetencji zawodowych w kontekście zmian organizacyjnych i technologicznych na stanowisku pracy operatora skrawarek drewna.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w branży drzewnej.
- Dbania o porządek na stanowisku pracy.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w zakresie obróbki drewna.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien posiadać zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator skrawarek drewna**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator skrawarek drewna**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator skrawarek drewna** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Operator skrawarek drewna może podjąć pracę w:

- zakładach stolarskich,
- fabrykach mebli,
- zakładach produkcji okien,
- zakładach produkcji sklejek,
- zakładach hydrotermicznej obróbki drewna,
- fabrykach płyt wiórowych, pilśniowych, płyt z litego drewna,
- zakładach stolarki budowlanej,
- tartakach.

Operator skrawarek drewna może prowadzić własną działalność gospodarczą w zakresie usług w branży drzewnej.

Obecnie (2019 r.) według Barometru zawodów operator skrawarek drewna został przyporządkowany do grupy robotnicy obróbki drewna i stolarze. Zawód ten został zaliczony do zawodów zrównoważonych, czyli takich, w których liczba wolnych miejsc pracy jest zbliżona do liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometr.zawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **operator skrawarek drewna**.

Kompetencje przydatne do wykonywania tego zawodu można uzyskać, podejmując naukę w systemie szkolnym w branżowej szkole I stopnia, w zawodzie pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej (I stopień), w zakresie kwalifikacji MG.04 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń przemysłu drzewnego.

Osoby dorosłe mogą uczestniczyć w kwalifikacyjnych kursach zawodowych dla pokrewnych zawodów szkolnych, w ramach kwalifikacji wyodrębnionych w tych zawodach. Kursy te mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Potwierdzenie kwalifikacji MG.04 prowadzą (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator skrawarek drewna można także uzyskać w systemie rzemieślniczego przygotowania zawodowego, w zawodzie pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej lub stolarz. Tytuły czeladnika i mistrza w tych zawodach, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

Szkolenia i kursy doszkalające dla **operatora skrawarek drewna** organizują m.in.:

- przedsiębiorstwa świadczące usługi w zakresie obróbki drewna w ramach szkoleń wewnętrznych, zarówno dla pracowników, jak i kandydatów do pracy,
- producenci i dystrybutorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna.

Przykładowa tematyka szkolenia:

- obsługa skrawarek do drewna,
- przygotowanie narzędzi skrawających,
- pierwiastkowy przerób drewna.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wybiezstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **operator skrawarek drewna** jest zróżnicowane i kształtuje się następująco:

- w przypadku osób bez doświadczenia w zakresie od 2250 zł do 2550 zł brutto miesięcznie,
- średnio po kilku latach pracy, uzyskaniu pewnego doświadczenia – na poziomie ok. 3100 zł brutto miesięcznie,
- na stanowiskach wymagających wyższych kompetencji i doświadczenia w wysokości ok. 3850 zł brutto miesięcznie.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód operator skrawarek drewna uzależniony jest m.in. od:

- doświadczenia zawodowego, szczegółowego zakresu zadań,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- liczby przedsiębiorstw działających na danym terenie w obszarze obróbki drewna,
- regionu Polski i wielkości aglomeracji i koniunktury na rynku pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>
<https://zarobki.pracuj.pl>
<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>
<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator skrawarek drewna** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli niepełnosprawność jest możliwa do skorygowania za pomocą implantów lub aparatów słuchowych,
- z zaburzeniami głosu, mowy (03-L), jeśli umożliwiają skuteczny kontakt interpersonalny i komunikację.
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia bez znacznego ograniczenia pola widzenia,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania, schylania się i swobodnego poruszania się w terenie.

WAŻNE

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1932).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1139).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).
- PN-EN 1088:2001 Bezpieczeństwo maszyn – Urządzenia blokujące sprzężone z osłonami – Zasady projektowania i doboru.
- PN-EN 953:1999 Bezpieczeństwo Maszyn – Osłony – Ogólne wymagania dotyczące projektowania i budowy osłon stałych i ruchomych.

Literatura branżowa:

- Dąbrowski M.: Zapobieganie wypadkom przy pracach stolarskich. „Bezpieczeństwo Pracy” nr 1, 2005.
- Dąbrowski M., Jankowska E., Mikulski W., Pośniak M., Strawiński T.: Bezpieczeństwo pracy na stanowiskach mechanicznej obróbki drewna. Wyd. CIOP-PIB, Warszawa 2007.
- Fierek A., Wnorowska M., Borysiuk P., Hikiert M.A., Kowaluk G.: Przewodnik po płytach drewnopochodnych. SPPDwP, Warszawa 2013.

- Giełdowski L.: Rysunek techniczny dla stolarza i technika technologii drewna. WSiP, Warszawa 2008.
- Laurowski T.: Stolarstwo. KaBe, Krosno 2017.
- Łabanowski W.: Bezpieczeństwo użytkowania maszyn. Poradnik dla pracodawców. Wyd. PIP, Warszawa 2013.
- Siemiński R.: Obrabiarki do drewna. WNT, Warszawa 1991.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) dla zawodu mechanik – operator maszyn do produkcji drzewnej 817212: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/817212.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) dla zawodu stolarz: https://cke.gov.pl/images/stories/00000000000000002012_informatory/informator_z085_752205_st.pdf
- Polska Izba Inżynierów Budownictwa: <https://www.piib.org.pl>
- Polski Komitet Normalizacyjny: <https://www.pkn.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy: <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2019/276/M2019000027601.pdf>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Sektorowa Rama Kwalifikacji w Budownictwie (SRK-Bud): <http://kwalifikacje.edu.pl/sektorowa-rama-kwalifikacji-w-budownictwie-srk-bud>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego: Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.

Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Łuszcza	Pas drewna otrzymywany przez skrawanie obwodowe, najczęściej przeznaczona na listwy skrzynkowe. Łuszczyki cechuje wysoka wytrzymałość.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Krzysik F.: Nauka o drewnie. PWN, Warszawa 1978
2	Obłóg	Cienki pas drewna otrzymywany przez skrawanie, stosowany do wyrobu płyt stolarskich lub jako podkład pod okleinę.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pl/oblog [dostęp: 31.03.2019]
3	Okleina	Cienki arkusz forniru, najczęściej o wymiarach od 0,5 do 1 mm, przeważnie ze stycznego przekroju drewna, przeznaczony do oklejania (forniowania) wyrobów stolarskich, zwłaszcza mebli.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Krzysik F.: Nauka o drewnie. PWN, Warszawa 1978
4	Skrawanie drewna dzielącego	Obróbka cięciem jest to działanie na drewno narzędziem mającym na celu przecięcie drewna. Nadaje mu określony wymiar, kształt oraz wyrównanie lub wygładzenie. Wyróżniamy dwie obróbki cięciem. Obróbka cięciem dzieli się na skrawanie oraz krajanie. Skrawanie dzielimy na oddzielające oraz dzielące. Do podstawowych obróbek dzielących należy skrawanie płaskie, obwodowe i łukowe. Podczas obróbki dzielącej, wiór o zadanych wymiarach, kształcie i gładkości jest celem procesu. W wyniku tego skrawania powstają wszelakie okleiny, obłogi, forniry itd.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Encyklopedia drewna- http://www.wikiwood.edu.pl/podzial-obrobki-drewna-cieciem-i-noz-elementarny [dostęp: 31.03.2019]
5	Skrawarka	Obrabiarka do drewna służąca do oddzielania cienkiej warstwy materiału. W zależności od typu mogą skrawać obwodowo, mimośrodowo lub płasko.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/skr awarka.html [dostęp: 31.03.2019]
6	Szkolenia branżowe	Proces aktywności mającej na celu uzyskiwanie wiedzy, umiejętności, podnoszenie i uzupełnienie kwalifikacji zawodowych z danej dziedziny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/szk olenie.html [dostęp: 31.03.2019]
7	Szlifierki	Urządzenia przeznaczone do obróbki wykańczającej powierzchnie przed naniesieniem powłok uszlachetniających.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/szli fierka.html [dostęp: 31.03.2019]
8	Wyrzynarka	Urządzenie służące do cięcia prosto i krzywoliniowego w drewnie, materiałach drewnopochodnych, tworzywach sztucznych i metalach miękkich.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.narzedzia.pl/wyrzynarka,c3510 [dostęp: 31.03.2019]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.